

GEZICHT UIT IJZER

Graad: 2-3

Timing: 50 min.

Leerplandoelen:

VVKBAO:

- WO TE 6.18 Kinderen kunnen met techniek omgaan in verschillende toepassingsgebieden.
WO TE 6.18.1 Dat houdt in dat ze technische realisaties uit verschillende toepassingsgebieden van techniek kunnen gebruiken.
- WO 6.18.4 Dat houdt in dat ze bij technische realisaties uit verschillende toepassingsgebieden van techniek kunnen aangeven dat ze nuttig, gevaarlijk en/of schadelijk kunnen zijn:
WO TE 6.18.4.1 voor henzelf
WO TE 6.18.4.2 voor anderen
- WO TE 6.4 Kinderen zien in dat veel voorwerpen in hun omgeving een aanvulling of verbetering zijn van menselijke functies en maken er functioneel gebruik van.
WO TE 6.4.2 Dat houdt in dat ze gebruik kunnen maken van instrumenten zoals een loep, een liniaal, een weegschaal, een maatglas, een hefboom, een katrol, tandwielen, scharnieren, een fiets ... om de eigen functies te verbeteren en/of aan te vullen.
WO TE 6.4.3 Dat houdt in dat ze vaststellen en uiten waarvoor bepaalde instrumenten worden gebruikt.
- WO TE 6.6 Kinderen zien in dat producten gemaakt worden volgens bepaalde technische principes
WO TE 6.6.2 Dat houdt in dat ze kunnen bij eenvoudige voorwerpen uit hun omgeving de meest courante verbindingen en hechtingswijzen herkennen.

WO TE 6.6.5 Dat houdt in dat ze ontdekken hoe veel voorkomende verbindingen, hechtingen en bereidingen worden gemaakt.
WO TE 6.6.6 Dat houdt in dat ze ontdekken dat de aard en de kwaliteit van verbindingen en hechtingen in een constructie de stevigheid en de bruikbaarheid ervan bepalen.
- MUZO AD 9 Over kunst communiceren.
MUZO AD 9.1 Dat houdt in: eigen ervaringen of eigen interpretaties van een kunstzinnige creatie kunnen en durven uitdrukken
MUZO AD 9.3 Dat houdt in: luisteren naar de uitdrukking van de kunstbeleving door anderen
MUZO AD 9.4 Dat houdt in: gevoelens en gedachten die bij het beschouwen van een kunstwerk bij je opkomen, met anderen uitwisselen
- MUZO BE 1 Openstaan voor beelden. Dat houdt in dat kinderen leren stilstaan bij beelden om:
MUZO BE 1.1 nieuwsgierig te zijn
MUZO BE 1.2 vragen te stellen over de beelden
MUZO BE 1.5 beelden te bewonderen en verwonderd te zijn over diverse beelden

- MUZO BE 3 Inhouden, beeldaspecten, technieken en materialen achterhalen in beelden. Dat houdt in dat kinderen:
 - MUZO BE 3.2 aangewende technieken en materialen kennen en herkennen
 - MUZO BE 3.3 de culturele context duiden (bijvoorbeeld ontdekken hoe mensen door de eeuwen heen inhouden in beeld hebben gebracht)
 - MUZO BE 3.4 het verband verwoorden tussen materialen en de indrukken die ze veroorzaken
- MUZO BE 5 Beeldende middelen (beeldaspecten - materiaal/technieken) exploreren en ermee experimenteren. Dat houdt in dat kinderen:
 - MUZO BE 5.1 experimenteren met allerlei materiaal (twee- en driedimensionaal)
 - MUZO BE 5.2 mogelijkheden van de beeldtaal ontdekken door werkstukken te maken
 - MUZO BE 5.3 de mogelijkheden van materialen en technieken leren kennen
- MUZO BE 11 Het beeldaspect 'lijn' ervaren en toepassen. Dat houdt in:
 - MUZO BE 11.3 de begrippen spiraalvormig, grillig, diagonaal en evenwijdige arcering toepassen
 - MUZO BE 11.4 verschillende vormen van lijnen toepassen in tekenwerk (gegolfd, hoekig, zigzag, vloeiend, dik, dun, rafelig...)
 - MUZO BE 11.7 de gevoelswaarde van een lijn in het werk van kunstenaars aangeven

OVSG:

- WO-TEC-02.04: De leerlingen gaan vaardig en correct om met materialen en gereedschappen die aan hun leeftijd aangepast zijn.
- WO-TEC-02.08: De leerlingen gebruiken courante materialen en hulpmiddelen op een veilige en hygiënische manier.
- WO-TEC-02.09: De leerlingen bergen materialen en hulpmiddelen na gebruik ordelijk en schoongemaakt op.
- WO-TEC-02.11: De leerlingen maken technische realisaties binnen verschillende toepassingsgebieden.
- WO-TEC-02.18: De leerlingen genereren ideeën voor een ontwerp van een technische realisatie.
- WO-TEC-02.21: De leerlingen kiezen geschikte materialen en gepaste hulpmiddelen voor het maken van een eenvoudige technische realisatie.
- WO-TEC-04.01: De leerlingen nemen voorschriften en afspraken in acht bij het gebruik van technische realisaties.
- WO-TEC-04.02: De leerlingen zijn bereid hygiënisch, veilig en zorgzaam te werken.
- WO-TEC-04.03: De leerlingen zijn bereid nauwkeurig te werken.
- WO-TEC-04.05: De leerlingen brengen waardering op voor technische realisaties.
- MV-BLD-OM-1.1: De kinderen staan open voor nieuwe materialen.
- MV-BLD-OM-2.3: Kinderen experimenteren met beeldelementen. Ze onderzoeken de mogelijkheden van kleur, vorm, volume, structuur, ritme, textuur, contrast, compositie, beweging, ...
- MV-BLD-OM-3.4: Kinderen kunnen de materialen en hulpmiddelen met voldoende inzicht en vaardigheden gebruiken om vorm te geven aan de eigen belevingswereld.

Materiaal:

- plooibare ijzerdraad, indien aanwezig verschillende kleuren ijzerdraad
- (draad)tang
- lat
- potlood
- wasco's of kleurpotloden
- kladpapier

Lesverloop:

Vorbereiding	Vraag aan de leerlingen om een (draad)tang mee te brengen van thuis.
Instap	<p>Bekijk met de leerlingen enkele grottekeningen. Vraag aan de leerlingen wat hen opvalt aan de tekeningen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tekenden de mensen uit de prehistorie (of de eerste mensen) hetzelfde zoals ons?- Hadden zij dezelfde materialen?- Wat is er hetzelfde? Wat is er anders? <p>Kom tot het besluit dat de tekeningen simpel zijn, de mensen hadden geen tekengerei, ze gebruikten materialen uit de omgeving, er wordt gebruik gemaakt van een beperkt aantal kleuren en ze tekenen vooral met lijnen. De omtrek voor een dier, stokjes voor het lichaam en de lichaamsdelen van de mens...</p>
	
	<p>Vertel de leerlingen dat jullie vandaag rond <i>lijnen</i> zullen werken.</p> <p>Geef de leerlingen enkele tekenopdrachten rond lijnen die ze op kladpapier uitvoeren: teken gebogen, kromme, gebroken, rechte lijnen. U kan de leerlingen ook een 'boze' of 'blijje' lijn laten tekenen. U kan ze ook met enkel lijnen een smiley, een hartje... laten tekenen.</p> <p>Een andere mogelijke werkvorm is het gebruiken van een klassiek stuk muziek. Laat de leerlingen eerst in stilte luisteren naar de muziek, daarna mogen ze met wasco lijnen tekenen terwijl ze de muziek horen. Bespreek achteraf de resultaten.</p> <p>Mogelijke muziekstukken die u kan gebruiken:</p> <ul style="list-style-type: none">- De vlucht van de hommel - Nikolaj Rimski-Korsakov- Hungarian Dance No. 5 – Johannes Brahms

<p>Kern</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bekijk met de leerlingen enkele werken van <i>David Oliviera</i>. David Oliviera is een Portugese kunstenaar die driedimensionale ijzerdraad sculpturen maakt. Laat de leerlingen vrij reageren en brainstorm dan met de klas hoe de kunstenaar zo een werk zou gemaakt hebben: <ul style="list-style-type: none"> - Welk materiaal zou hij gebruikt hebben? - Hoe hangt hij alles aan elkaar? Vertel de leerlingen wat ze zullen maken. 2. Geef de leerlingen een demonstratie: <ul style="list-style-type: none"> - hoe werk je veilig met een draadtang - hoe plooi je ijzerdraad in verschillende vormen (met lat/potlood) - hoe bevestig je ijzerdraad aan elkaar (meerdere keren ronddraaien) <p>Ga ook wat dieper in waarom we met een tang werken en niet met een schaar of met onze handen.</p> 3. Zorg dat er per groep een tang en ijzerdraad aanwezig is. De leerlingen gaan zelfstandig aan de slag en experimenteren met de tang en het vormen van de lijnen, laat de leerlingen zoveel mogelijk vrij want een mond kan op verschillende manieren gevormd en bevestigd worden. Enkele mogelijke richtlijnen die helpen bij het creëren: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Begin met een grote cirkel voor het hoofd. ▪ Voeg apart haar, ogen, een neus, een mond en misschien ook oren toe. ▪ Denk aan hoe jouw mannetje er uit moet zien: boos, blij, bang, geschrokken... ▪ Ben je klaar, hang dan een ijzerdraadje met een krul aan zijn voorhoofd, zo kunnen we jouw kunstwerk ophangen en bewonderen. 4. Leerlingen die snel klaar zijn kunnen een naam verzinnen voor hun kunstwerk en dit eventueel ook met ijzerdraad vormen.
<p>Slot</p>	<p>Laat de leerlingen hun werkje verspreid in het lokaal ophangen. Het lokaal wordt voor 1 – 2 minuten een museum. De leerlingen lopen rond en bewonderen de werkjes van de medeleerlingen. Evalueer daarna.</p> <p>Mogelijke evaluatievragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wie heeft jou verrast? - Welk werk vond jij mooi? Wat vond je er zo mooi aan? - Heeft iemand op een andere manier gewerkt dan jij? Hoe werkte die leerling? - Wat vond je van het werken met de tang? Wanneer ging dat gemakkelijk, wanneer niet?

Tips:

- Schrijf de namen van de leerlingen op de tang indien er veel dezelfde zijn. Dit kan met een stukje papierplakband.

Variatie:

- U kan deze les maken rond Halloween en de leerlingen een skelet laten vormen uit ijzerdraad.
- Bij oudere leerlingen kan u de klas nog meer uitdagen door de leerlingen een bepaalde emotie te geven. De leerlingen proberen deze emotie te verwerken in hun kunstwerk.
- Voor jongere kinderen kan u de les aanpassen en ze eerst met ijzerdraad verschillende lijnen laten namaken (na de instapfase). Verken klassikaal de basislijnen en hoe je deze kan maken: een krullende lijn of spiraal maken we met een lijmstift, voor een zigzaglijn gebruiken we onze lat, er bestaat ook een rechte lijn... Daarna kunnen de leerlingen individueel nog lijnen bijmaken. U kan deze lijnen ook in een cirkel hangen of in een stukje klei zetten. Parels kunnen gebruikt worden om het geheel af te werken.

